

klienta v různých věcech na základě jednotného příkazu či nikoliv. Podle povahy věci ovšem bude nutno míti za to, že zastoupení klienta v různých, samostatných (nesouvisících) záležitostech jsou také samostatnými díly, a bude proto na té straně, jež z opaku vyvozuje právní důsledky, aby to včas výslovně tvrdila a dokázala.

V souzeném případě vychází odvolací soud právem z obsahu dopisu ze dne 2. ledna 1935, jehož opis žalobce sám soudu předložil, potvrdiv pravost a správnost všech dokladů, jež tak učinil součástí svého přednesu. Ve vzpomenuém dopise rozděluje žalobce sám částku 800 Kč, kterou pak také skutečně zažaloval, na útraty v záležitosti proti R-ovi ve výši 150 Kč a na útraty v záležitosti proti Ž-ovi a G-ovi ve zbytku 650 Kč. Jeho výhrada v onom dopise učiněná, že tyto částky účtuje pro případ uznání a hotových zaplacení, je pro souzený spor bez významu, poněvaž žalobce ani sporem vyšší částky nežádal.

Podle vlastního žalobcova návrhu nemůže ovšem býti pochybnosti o tom, že nárok vzniklý žalobci ve věci žalovaných proti R-ovi je nárok nepatrný (§ 448 c. ř. s.); ve věcech nepatrných je však podle § 502, odst. 2, c. ř. s. jakýkoliv opravný prostředek proti r o z s u d k ů m odvolacích soudů podle § 517, posl. odst., c. ř. s. vyloučen. Slušelo proto žalobcův rekurs v tomto ohledu odmítnouti.

Co se však týká dalšího nároku žalobcova ve věci proti Ž-ovi a G-ovi, omezený z částky 650 K na 570 K, má odvolací soud za to, že tu běží o dva nároky, z nichž připadá 81 K na trestní věc proti G-ovi a 489 K na záležitost proti Ž-ovi. Ale odvolací soud přehlédl, že pro posouzení otázky, zda tu šlo o nároky nepatrné, nerozhoduje, kolik procesní soud přisoudil na jednotlivou věc, nýbrž že záleží na tom, kolik žalobce jako odměnu za svou právníčskou činnost v každé věci požaduje, a tu nutno podotknouti, že žalobce útraty ve věci proti Ž-ovi a G-ovi seznamenal společně na rozdíl od nákladů ve věci proti R-ovi, jež byly účtovány odděleně — a že žalobce při specifikaci nákladů nijak neudal, kolik z jeho nároku na odměnu připadá na trestní věc proti G-ovi. Schází proto jakýkoliv podklad pro závěr odvolacího soudu, že zbytek útrat žalobcem požadovaný ve věci proti Ž-ovi nepřevyšuje částku 500 K a stejně nevyplývá ze spisů, kolik činí palmární pohledávka žalobcova ve věci proti G-ovi. Než si proto odvolací soud opatří spolehlivý skutkový podklad pro posouzení této otázky hledě na zásady shora vylíčené, nelze tvrditi, že celý zbytek 570 K je nárokem nepatrným. Bylo tudíž usnesení odvolacího soudu v tomto rozsahu zrušiti a usnésti se, jak se stalo.

Čís. 17180.

Půjčovna filmu, která podle smlouvy odpovídá svému smluvci (biografu) za včasné dodání (odeslání) filmu ze svého skladiště, jest odpovědna za škodu vzniklou biografu včasným neodesláním filmu i tehdy, jestliže nebyl film včas odeslán z jiného biografu, který odpovídá půjčovně za veškerou škodu z toho půjčovně vzniklou.

(Rozh. ze dne 16. ledna 1939, Rv II 552/38.)

Žalobce si objednal u žalovaného v červnu 1936 k předvádění film »Anita v ráji« na den 30. srpna 1936 za denní půjčovné 120 Kč, avšak uvedený film, za který zaplatil půjčovné, nebyl mu včas dodán, takže dne 30. srpna 1936 nemohl ve svém biografu konati žádné představení.

Podle odst. 7 obchodních podmínek převzal žalovaný závazek, že ručí za včasné dodání filmu ze svého skladiště a že nedošel-li film včas vinou půjčovny, půjčovna nahradí biografu za všední dny trojnásobné a za neděle a svátky pětinasobné půjčovné, připadající na každý den, o který objednaný film došel později. Dále obsahovaly ony podmínky ustanovení, že v takovém případě si biograf může obstarati na vlastní útraty náhradní film, že se však tím náhradní povinnost půjčovny neruší. Domáhá se proto žalobce na žalovaném náhrady za ušlý zisk pětinasobku půjčovného 600 Kč. Žalovaný namítl, že není povinen k náhradě škody, ježto odeslání filmu se nestalo z jeho skladiště, nýbrž film měl odeslati biograf »S.« v P., kterému žalovaný dal dne 19. srpna 1936 disposici, aby uvedený film byl ihned po odehrání 27. srpna 1936 odeslán drahou expres žalobci s upozorněním, že film má býti předváděn u žalobce již dne 30. srpna 1936, takže se jen nedopatřením způsobeným biografem »S.« stalo, že film nebyl žalobci včas dodán; za nedopatření uvedeného biografu nemůže býti žalovaný činěn odpovědným, neboť podle podmínek udělal vše, aby byl film včas dodán. Soud prvé stolice zamítl žalobu. Odvolací soud uznal podle žaloby. Důvody: Jde pouze o to, zda jsou v souzené věci splněny předpoklady č. 7 obchodních podmínek a zda se tudíž žalobce může podle uvedeného ustanovení domáhati zaplacení pětinasobného půjčovného za neděle, kdy měl býti hrán film »Anita v ráji«. Prvý soud odpověděl na tuto otázku záporně, maje za to, že podle znění onoho ustanovení obchodních podmínek odpovídá půjčovna za včasné dodání (odeslání) filmu ze svého skladiště, že je však zjištěno, že film vůbec ze skladiště žalovaného nebyl zaslán, nýbrž že měl býti zaslán z biografu »S.«, kterému žalovaný doporučeným dopisem dal včas příslušné dispoice, takže žalovaný vyhověl všem podmínkám smlouvy, a nedošel-li přes to film žalobci včas, že se tak stalo zaviněním třetí osoby, za kterou žalovaný není podle uvedených podmínek odpovědný. Odvolací soud neschvaluje tento právní názor. Je pravda, že č. 7 obchodních podmínek obsahuje v první větě shora uvedené ustanovení, druhá věta však zní: »Nedošel-li film včas vinou půjčovny, hradí tato biografu za všední dny trojnásobné, za neděle a svátky pětinasobné půjčovné připadající na každý den, o který objednaný film došel později. V takovém případě může si biograf obstarati na vlastní útraty náhradní film, čímž však se neruší náhradní povinnost půjčovny«. Že tu jde o ujednání o náhradě škody a nikoli o smluvené pokutě, vysvětluje ze znění uvedeného odstavce 7, podle něhož půjčovna odpovídá za včasné dodání filmu, a to, že si biograf obstará náhradní film, neruší náhradní povinnost půjčovny. Výše náhrady škody jest paušalována podle obchodních podmínek, takže nutno zabývat se pouze otázkou, jsou-li tu vůbec předpoklady náhradní povinnosti převzaté žalovanou. Co se předem týká názoru prvního soudu, že půjčovna neodpovídá za třetí osobu, která zavinila škodu tím, že přes rozkaz

půjčovny nezaslala film včas, nelze jeho názor schváliti, a to hledíc na ustanovení (§ 1313 a) obč. zák.). Podle uvedeného ustanovení jest ten, kdo převzal smluvní povinnost k plnění, odpovědný druhému smluvci i tentokráte, když se provinil zákonný jeho zástupce nebo osoba, jejíž služeb upotřebil. O takový případ tu běží, protože žalovaný tím, že dal biografu »S.« rozkaz, aby film včas zaslal, užil služeb tohoto biografu k plnění smluvního závazku, a proto odpovídá za jeho zavinění, když včas žalobci film nezaslal. Že by opožděné dodání filmu nezavinil biograf, kterého žalovaný užil k plnění svého závazku, žalovaný ani netvrdí. Avšak první soud má za to, že předpoklady náhrady škody tu nejsou již proto, že film nebyl zaslán ze skladiště žalovaného a žalovaný podle bodu 7 podmínek zásadně odpovídá jen tenkrát, nebyl-li film včas odeslán ze skladiště půjčovny. Odvolací soud jest názoru, že tento výklad odst. 7 není správný. Jde přece o obchodní jednání, kde nelze lpěti na slově, řečené ustanovení nelze vyložit tak, že by odpovědnost půjčovny byla vyloučena tehdy, když se film nezasílá přímo ze skladiště půjčovny, nýbrž z jiného místa, kde je se souhlasem půjčovny. Slova »ze svého skladiště« neznamenají podle názoru odvolacího soudu, že paušální záruka jest vyloučena, když se film nezasílá přímo ze skladiště, nýbrž úmysl smluvců nemohl býti jiný, než že záruka nastane vždy tehdy, je-li film zaslán půjčovnou opožděně, slova »ze svého skladiště« nemají rozhodujícího významu pro náhradní povinnost půjčovny.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

S právního hlediska vytýká žalovaný neprávem odvolacímu soudu nesprávný výklad odst. 7 obchodních podmínek, poněvadž při výkladu smlouvy uzavřené o úplatném půjčení filmu k předvádění v žalobcově biografu, tedy smlouvy oboustranně závazné, nelze podle vykládacích pravidel vytčených v § 914 obč. zák. a v čl. 278 obch. zák. lpěti na slovním znění výrazu, nýbrž je vyšetřiti úmysl smluvců a rozuměti smlouvě tak, jak toho žádá obyčej poctivého obchodu.

Z povahy souzeného případu vyplývá, že h o s p o d á ř s k ý m účelem, jež oba smluvci sledovali při smlouvě o půjčení filmu, bylo, aby žalovaný dostal za ně smlouvenou úplatu a aby žalobce mohl předváděním filmu dosáhnouti zamýšleného zisku v podniku, a to ovšem předpokládalo, že objednaný film dostane včas do termínu, na nějž bylo předvádění určeno a s žalovaným smlouveno.

Žalovaný však nesplnil řádně uvedenou smluvní podmínku, neboť žalobci nedodal včas objednaný film a odpírá mu dáti náhradu stanovenou v odst. 7 obchodních podmínek, tvrdě, že v souzeném případě nebyl odeslán onen film z jeho skladiště a že odpovídá za škodu jen tehdy, byl-li film odeslán z uvedeného místa, nikoli však i tenkrát, když film nebyl včas dodán nedopatřením jiného biografu, jímž byl v souzené věci biograf »S.« v P., jemuž dovoलाtel dal včas řádné dispoice, za jehož zavinění však neodpovídá.

Dovolatelovo stanovisko v příčině výkladu odst. 7 uvedených podmínek je právně mylné a v rozporu se shora vzpomenutými vykládacími pravidly.

Je především uvážiti, že dovolatel při provozu svého podniku počítá s tím, že filmy svým zákazníkům bude dodávati drahou nebo poštou expres přímo, nebo také z jiných biografů podle své dispozice, jak tomu svědčí odst. 5 podmínek. Žalovaný se pro možný případ včasného nedodání filmu jeho zákazníkům jiným biografem a pro vzniklou z toho škodu předem kryje tím, že podle odst. 8 obchodních podmínek činí odpovědným za veškerou škodu onen biograf, který jeho dispozic nedbal.

Bylo by zajisté v rozporu se zásadou poctivého obchodování, aby půjčovna měla nárok na náhradu škody proti majiteli biografu, jenž nesplnil její dispozice stran včasného odeslání filmu dalšímu biografu, avšak byl by tomuto dalšímu biografu odpovědná jen tehdy, když včasné nedodá film ze svého skladiště, a aby byla zproštěna odpovědností tenkrát, když onen majitel biografu, jemuž dala včas disposici, tuto disposici nesplnil a zavinil tak dalšímu biografu škodu.

Kdyby byl správným dovolatelův názor, že odpovídá jen tehdy, když film byl odeslán z jeho skladiště, neměl by poškozený v takovém případě ani proti obmeškalému majiteli biografu žádného nároku, poněvadž s ním nebyl v právním poměru, ani proti půjčovně jako své smluvkyni; měl by tedy nezaviněně hraditi škodu poškozený, ačkoli tu bylo porušení smlouvy půjčovnou. Pro takový případ by vlastně bylo zbytečné ustanovení podmínky o odpovědnosti za škodu majitelem biografu, jenž nesplnil dispozice řádně mu dané půjčovnou, neboť půjčovně by podle jejího výkladu smlouvy ani žádná škoda nevznikla.

Vycházejí z vyložené úvahy, uznává dovolací soud výklad, jaký smlouvě dal odvolací soud, za správný a odpovídající zásadám poctivého obchodu.

Poněvadž byly splněny všechny zákonné náležitosti žaloby o náhradu škody (porušení smlouvy, vzniklá škoda a příčinná souvislost), právem odvolací soud žalobě vyhověl.

Čís. 17181.

Je-li stížnost podaná podle § 68 ex. ř. řízena na exekuční soud a domáháno-li se v ní zrušení mobilární exekuce co do určitých svršků jako nezákonné, může býti o ní rozhodnuto jen exekučním soudem ve výkonu soudní jurisdikce; proti usnesení exekučního soudu přísluší tomu, kdo je dotčen, samostatný rekurs podle § 65 ex. ř.

(Rozh. ze dne 17. ledna 1939, R I 1533/38.)

Srov. rozh. č. 5098, 8005 Sb. n. s. a rozh. konfliktního senátu Dodatku II. k roč. XIX. Sb. n. s.